

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

w sprawie z powództwa K. M.

przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 stycznia 2011 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie o kosztach zawarte w wyroku

Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 29 czerwca 2010 r.,

- 1) **odrzuca zażalenie w części rozstrzygającej o kosztach procesu przed sądem pierwszej instancji (pkt I ppkt 2);**
- 2) **oddala zażalenie w pozostałym zakresie;**
- 3) **zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 300 (trzysta) zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2010 r. Sąd Apelacyjny w pkt I. zmienił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 21 kwietnia 2009 r. i zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Starosty K. na rzecz powoda K. M. tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną wydaniem decyzji administracyjnej kwotę 176.645 zł oraz tytułem kosztów procesu kwotę 2.440 złotych, w pkt II. uchylił ten wyrok w części oddalającej powództwo co do kwoty 29.355 zł i umorzył postępowanie, a w pkt III. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3637,18 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego. W uzasadnieniu wyroku Sąd drugiej instancji wskazał, że podstawą zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty należnej z tytułu zastępstwa prawnego przed Sądem pierwszej instancji, biorąc pod uwagę stawkę minimalną opłaty za czynności radcy prawnego, powinna być kwota 7.200 zł., na podstawie § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) Sąd drugiej instancji uznał jednak, że skoro radca prawny zastępujący powoda zaniechał złożenia istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem wykazania wysokości poniesionej szkody, powodując konieczność dopuszczenia tego dowodu z urzędu, odpowiednią kwotą z tytułu zastępstwa prawnego powoda przed Sądem pierwszej instancji jest kwota 2.000 zł, powiększona o należny podatek od towarów i usług. Taką samą kwotę Sąd drugiej instancji przyjął za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego według § 12 ust. 1 pkt 2 wspomnianego rozporządzenia, uwzględniając należny podatek od towarów i usług.

Postanowienie o kosztach zawarte w pkt I i III. wyroku zaskarżył zażaleniem powód, żądając jego zmiany i zasądzenia od pozwanego na jego rzecz tytułem zastępstwa prawnego przed Sądem pierwszej instancji kwoty 3.600 zł oraz przed Sądem drugiej instancji kwoty 2.700 zł, podwyższonych o należny podatek od towarów i usług. Powód zarzucił naruszenie § 2 ust. 3, § 6 pkt 6 i § 12 ust. 1 pkt 2 wspomnianego rozporządzenia podnosząc, że Sąd drugiej instancji błędnie nie zastosował stawki minimalnej, a ponadto nie uwzględnił, że powyższy wniosek

dowodowy nie został złożony zgodnie z żądaniem powoda, który obawiał się ponoszenia kosztów z nim związanych, od których nie był zwolniony.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany, reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niedopuszczalne w części, w której dotyczy postanowienia o kosztach procesu poniesionych przed Sądem pierwszej instancji. Zgodnie bowiem z art. 394¹ § 1 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie Sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji. W rozpoznawanej sprawie o kosztach procesu przed Sądem pierwszej instancji orzekł zaś ten Sąd postanowieniem zawartym w wyroku z dnia 21 kwietnia 2009 r.

Z tych względów, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 373 w zw. z art. 394¹ § 3 art. 398²¹ k.p.c., postanowił jak w pkt I. sentencji.

W pozostałej części zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Wbrew twierdzeniom żalącego Sąd drugiej instancji, zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym, władny był na podstawie § 2 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia określić tę opłatę w wysokości niższej niż wynikająca ze stawki minimalnej przewidzianej w tym rozporządzeniu, jeżeli rozstrzygnięcie takie uwzględniało niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Sąd Najwyższy w obecnym składzie nie podziela poglądu wyrażonego w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., I PZP 3/2009, OSNP 2010 r. Nr 7-8, poz. 83, zgodnie z którym zakres władzy sądu wynikający z § 2 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia nie obejmuje możliwości niezastosowania przepisów określających stawki minimalne. Wykładnię § 2 ust. 1 tego rozporządzenia przyjętą przez Sąd drugiej instancji należy uznać za prawidłową. Przemawia za tym nie tylko wynik systemowej wykładni tego przepisu w związku z § 2 ust. 2 tego rozporządzenia,

ustanawiającym jedynie górną granicę zasądzanej opłaty, lecz pośrednio także pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999 r. Nr 6, poz. 123, w którym wyrażona została teza, iż nie uzasadniają przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej takiej czynności pełnomocnika ustanowionego z urzędu, które są sprzeczne z zasadami profesjonalizmu. Bez wątpienia zaś za tego rodzaju czynność należy uznać zaniechanie w procesie o odszkodowanie zgłoszenia wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wysokości szkody poniesionej przez żalącego, jeśli była ona kwestionowana przez pozwanego, a jej ustalenie wymagało wiadomości specjalnych. Nie zasługuje przy tym na uwzględnienie podnoszona w zażaleniu okoliczność, że zaniechanie takie zgodne było z żądaniem samej strony, obawiającej się poniesienia wydatków związanych z takim wnioskiem. Jak słusznie podniósł pozwany w odpowiedzi na zażalenie, nie było żadnych przeszkód, aby żalący wnosił o zwolnienie go od ponoszenia tych wydatków.

Z tych przyczyn, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił jak w pkt II. sentencji, o kosztach postępowania zażaleniowego orzekając w pkt III. na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 99, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 wskazanego wyżej rozporządzenia i art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 167, poz. 1417 ze zm.)